

HÁZTÓL HÁZIG

Őszi séta a szegedi lakásépítkezéseken

Régen folyt Szegeden olyan lázas építkezés, mint mostanában. Az utcákon téglahégyek magasodnak, s az elcsöppenő mész nyomain is jelzik, hogy itt is, ott is építkezés folyik. Különösen a lakásépítkezés és átalakítás öltött biztatóan nagy méretet. A közelmúltban pedig megkezdődött a nagy építkezési akció a Marx térre vezető utcák foghíjain is. Ebben az esztendőben 220 új lakás alapjait rakják le az építők munkások, hogy ha majd újra kinyílik az idő, szaporán emelhessék a piros falakat.

Csak három hét...

Kissé megkésett a munka, mert sok huzavonával járt a telkek kisajátítása és a lebontott épületek lakóinak elhelyezése, de azért nincs ok aggodalomra. Egyedül az időjárás rontja meg az iramos munkatempót.

Az Attila utcai építkezés haladt eddig a legjobban. Igaz, itt hamarabb is hozzáfogtak az alapozáshoz. Az 1957-re eső munka nagyobb részét már elvégezték, s a 400 ezer forintos költségből 230 ezret felhasználtak. Miután a kubikosok végeztek a földmunkával, újabb bérházak alapjainak kiásásához kezdtek. Helyüket az MTH fiatal kőművestanulói foglalták el, akik gyakorlott szakemberekhez illő bizottsággal már a pincefödém magaslatáig emelték a falakat.

Az itteni munkából erre az esztendőre már nem marad más, mint a pince lefedése és a vízlevezető hálózat kiépítése.

— Ha még három hétig türelmes lesz az ős — mondja az építészvezető —, ebben a megkezdett építkezésben semmi kárt nem tesz a tél hidege.

A sándorfalvi kubikosok híre és munkája

A régi vállalkozók is szívesen keresték fel Csongrád, Hódmezővásárhely, Mindszent és Sándorfalva határát, mert az alföldi kubikosoknak régen híre ment az országban. Jó híruket csodálattal munkakedvükkel és munkabírással alapozták meg. A sándorfalviakkal jól járt a Csongrád megyei Építőipari

Vállalat is, hiszen nagyon érték a dolgukat.

A Török utca Rákóczi tér felé eső részének két üres portáján ássák most a széles alapozást. Munkavezetőjük, aki már negyven esztendője forgolódik a szakmában, olyanformán nyilatkozott róla, hogy hosszú idő óta nem találkozott ilyen kubikosokkal. Azután colostokot vett elő és megmérte, hogy milyen mélyen jár a sándorfalviak ásója. A mérce 37 centit mutatott, s az öreg is őszintén elcsodálkozott ezen.

A Szilágyi-, Mihály-, Szabó- és Borbola-brigádra mindig biztosan támaszkodhat a vállalat, mert valósággal ég a kezük alatt a munka. A Török utcában szeptember 25-én kezdték az alapozást, s azóta valóságos földhégyeket mozgattak meg. Sok helyen már három és fél méter mélyre hatoltak, s hamarosan helyet adnak a kőműveseknek, hogy megkezdhessék a betonozást. Ők pedig egy építkezéssel ismét odébb állnak, hogy jól kihasználják a kellemes őszi időjárást.

Hogy télen is haladjon a munka...

A Párizsi körúton már ott magasodik a 34 lakásos bérház épülete. A tetőszerkezet is elkészült félig, s a tél előtt piros cserepek kerülnek a beton »horogfákra«. Ezt az épületet azonban továbbra is megszállva tartják az építőmunkások. Már most gondolkodnak arról, hogy megfelelő feltételeket teremtsenek a hideg hónapokra is, a belső építési munkához.

Ez a bérház jóval előbb elkészül, mint hasonló testvérei, s elmondhatjuk, hogy beosztása is jobb és újzerűbb lesz, mint elődeié. Nemcsak üzemeltetést helyeznek el a földszinten, hanem modern orvosi rendelő is helyet kap itt, amelyet laboratóriummal egészítenek ki.

Emelkedő jövedelem

A Csongrád megyei Építőipari Vállalatnak azonban nemcsak szegedi munkaheleynél halad jól az építkezés. Az elmúlt hónapok alatt a vállalat együttes eredményei arról adnak számot, hogy aránylag rövid idő alatt sikerült leküzdeniük az ellenforradalom gazdasági kárte-

véseit. Míg az első negyedévesben 19 ezer forintos deficitet zártak a mérleget, a következő három hónapban már egymillió 254 ezer forint nyereséget produkáltak, s a harmadik negyedévesben majdnem megkétszerezték ezt az összeget. A számukra előírt gazdaságossági követelményeket nemcsak teljesítették — lényegesen magasabb jövedelmet értek el, mint amennyit biztosan elvárt tőlük az állam.

Szép többletnyereség szaporodott össze munkájuk során ebben az esztendőben. Egemillió 130 ezer forinttal haladták túl az alapkövetelményt, s ebből tisztességes összeg jut nyereségrészesedésre is.

Egyelőre óvakodni kell azonban a részesedésre vonatkozó minden jóslástól, mert az utolsó próba az építőipar számára nehéz negyedév még hátra van, s nagyon jól kell dolgozni ahhoz, hogy a hideg időjárás ne faragjon le semmit az eddig elért gazdasági sikerekből.

S. I.

Egyszerűbb a liszt—kenyér csere

Az élelmiszerügyi miniszter a liszt és a kenyér cseréjének egyszerűbb lebonyolítása érdekében és a felesleges szállítások elkerülése érdekében a hivatalos lap mai számában megjelent rendelettel lehetővé teszi, hogy az öröklötték az öröklött kapott lisztet a malomnál vagy a cseretelepen visszahagyhas- csak abból a célból, hogy helyettesítse a kijelölt boltokban kenyeret vásárolhassanak. A malom, illetve a cseretelep a nála visszahagyott lisztrel utalványt ad át az öröklöttnek, aki az utalvány ellenében a cserekenyér árusítására kijelölt állami vagy szövetkezeti boltban, illetve szövetkezi üzletben az utalványt kenyérre válthatja be. A csere-re kijelölt boltok, illetve üzemek a lisztutalványt a mindenkor érvényes cserearánynak megfelelő minőségű kenyérre kötelesek beváltani.

A rendelet egyébként nem írja elő kötelezően a lisztnek kenyérre történő cseréjét, csupán lehetőséget biztosít a termelőknek a csere-re.

A rendelet november 1-én lép életbe.

Vártuk már nagyon. A külföldi siker, a cannes-i kitüntetés egy egyszerű film árnyékát vetették előre. De az a lenyűgöző hatás, a ragyogó, mély művészet, amely rabul ejtett bennünket, minden várakozást felülmúlt.

Kötelességtudás és szerelem. Olyan probléma ez, amely már számtalan-szor előfordult filmekben. Milyen nagy művészi érzék, őszinteség és tehetség kellett ahhoz, hogy ez a szinte sablonos komplexum hitelesen hasson az emberekre! De a film kitűnően megoldja feladatát. A szovjet állam fiatal éveiben játszódó történet egy vöröskatonaleány és fehérgárdista hadnagyszerelmét mondja el. Közben egyszerű képet kapunk a szovjet emberekről, ekkor értjük meg, hogyan tudta ez a nép legyőzni és visszaverni a számtalan külföldi támadót, s hogyan volt képes a világ leg-hatalmasabb szocialista államát felépíteni. E nagy szerelemnek azonban mégis el kell bukkania. Sokan talán kissé nehéz szívvel hagyják majd el emiatt a mozi.

S mégis — szükség volt erre. A legfeljebb motivum éppen ez ebben az alkotásban, hogy Marjutka elveit feloldozza szerelmét. A lezajlott heves viták, a két világnézet vad összecsapásai már éreztetik: ha a szívet — a hova ketten vetődtek — elhagyják, nem lehet boldog a két ember. Még fel-felcsillan a szerelem ragyogó napfénye, — de tudjuk, hogy a láthatáron megjelenő első har- a katasztrófa hozza magával. S mikor a fehérgárdisták bákája előbukkan, s a férfi vad örömmel rohan feléje, a lány puskája lassan felemel-

Szervezzük mezőgazdasági szakiskolát az algyői tangazdaságban

A fejlett nagyüzemi termelés gyakorlati módszereivel ismerkedhetnek meg a dolgozó parasztok, a jelenleg alig kihasznált területen

Az algyői tangazdaságot néhány évvel ezelőtt nagy költséggel hozta létre államunk, hogy a szegedi Mezőgazdasági Technikum fiatal növendékei a mezőgazdasági tudományok elméleti kérdése mellett megismerkedhessenek a növénytermelés, különösképp az öntözéses gazdálkodás gyakorlati módszereivel.

Később azonban a méregdrága költséggel berendezett algyői tangazdaságra alapozott mezőgazdasági technikum fokozatos elszorvasztása kezdődött meg. Úgyannyira, hogy ma már ebben a tanintézetben csak az utolsó éves hallgatók tanulnak. A minisztérium a mezőgazdasági technikum folyamatos leépítésével párhuzamosan Szegeden erdészeti technikumot létesített, holott ha Szeged vidéke, s általában az Alföld gyér erdőállományát tekintjük, ennek az erdészeti technikumnak koránt sincs helye Szegeden. Különben — mint értesültünk erről — a veszprémi új erdészeti technikum kong az ürességtől. Az erdészeti technikum he-

lyett Szegeden viszont sokkal helyesebb lett volna, ha a mezőgazdasági technikum marad itt.

az algyői tangazdaság kálváriája

is. Nemrégiben volt időszak, amikor senki sem akart gazdája lenni e szép, sokat ígérő állami birtoknak. Bár most már értesülünk szerint a Földművelésügyi Minisztérium oktatási főigazgatósága ragaszkodik hozzá. Mondván: nincs több olyan tangazdaság az országban, ahol az öntözéses növénytermelés gyakorlati szakismereteit az algyőihez hasonló eredményekkel taníthatnák. De kiket akarnak itt tanítani, ha már a jelenlegi iskolaév végére a szegedi Mezőgazdasági Technikum megszűnik? Ez egyelőre rejtély a helyiek előtt.

Lenne azonban megoldás. A fiatal mezőgazdasági szakemberek nevelésében szer-

zett eddigi tapasztalatok azt igazolják: távolról sem elegendő sok jól, vagy rosszul kiképzett mezőgazdászot küldeni a falura a mezőgazdasági termelésbe, hanem ugyanakkor mindent el kell követni a paraszt lakosság általános szakismereteinek ütemesebb fejlesztéséért. Régen Csongrád megyében kint a falvakban, néhol még a tan-nyákon is egy tucatra való mezőgazdasági iskola működött. Ezekben az iskolákban leginkább csak a módosabb gazdák és gyerekeik tanulhattak, mégis népszerűek voltak, mert a termelés akkori fejlettségi fokának megfelelően a kisüzemi termelési viszonyok között sokat tudtak adni látogatóiknak. Különösen a szőlő- és gyümölcsstermelés fellendítésében érték el szép sikereket. Véleményünk szerint az algyői tangazdaságból is ilyen közvetlenül segítő mezőgazdasági szakiskolát kellene szervezni, ahol ezüst- és aranykalászos gazdátanfolyamokon tanulhatnának a dolgozó parasztok, szövetkezeti tagok. Ezentúl természetesen a

magasabb oktatási célokat is

szolgálhatná az iskola. Az algyői gazdaságnak máris igen figyelemre méltó termelési eredményei vannak. Például egyes rizsterületein katasztrális holdan-ként 35 mázsa nyolc kilogramm volt az idei termés. Előreláthatóan a gazdaság egész rizstermés-átlaga — még nem fejeződött be egészen a cséplés — meghaladja a huszonöt mázsát holdanként. Jelentős sikereket mutatkoznak a kukorica- és a kalászos gabonatermelésben is, olyanok, amelyekről az egyéni gazdák átlagait távol állnak. A magyarárat az ősdi és a fejlett termelési módszerek között keresendő.

Sokat ígérő kísérletek

folynak itt most a vidék talajviszonyainak legjobban megfelelő vetésforgó-rendszert megteremtéséért is. Ez a parasztelemt mindennapi kérdései közé tartozik most. Várják az emberek, hogy kérdéseikre feleleteket kapjanak a szakemberektől. A feleletek igazságát pedig bizonyítja a helyi kézzel fogható gyakorlat.

Az algyői tangazdaság akkor fizethetne meg legjobban a beléje fektetett milliókért, ha az előbb felsorolt célokat már ma tudná szolgálni.

Cikkeink nyomán

Válaszol a Művelődésügyi Minisztérium a rajztábla problémára

A Délmagyarország szeptember 24-i számában a »Segítsünk egymáson« című rovatában egy K. S. névjelű szülő arról panaszkodik, hogy ötödik osztályos gyermekének rajztanára ragaszkodik a szabványos rajztáblához, és mivel ezt nem tudja beszerezni, a gyermeknek kellémetlenségei vannak az iskolában. Tekintettel arra, hogy a szülő pontos nevét és címét nem ismerjük, részére nem tudjuk megadni közvetlenül a választ, ezért arra kérjük a szerkesztőséget, tolmácsolják a panaszos szülőnek az alábbi üzenetünket:

»A Művelődésügyi Minisztérium több ízben felhívta az iskolák igazgatóinak, pedagógusainak figyelmét arra, hogy egyes tankönyvek és tanszerek ellátása terén nem mutatkozó hiányokért.

só intézkedésünk a Művelődésügyi Közlöny 1957. október 1-i számában jelent meg. »Az általános iskolai ének és az ötödik osztályos magyar tankönyvről, továbbá egyes tanszerek beszerzéséről« címmel. Az ide vonatkozó részt szó szerint idézzük:

»Több helyről érkezett bejelentés alapján és a tapasztalatok szerint is egyes tanszerek beszerzését különösen szorgalmazzák a nevelő testületek, amikor köznevelésű, hogy azokból, pl. rajztáblából a gyártó ipar nem tud kellő mennyiséget a rendelkezésre bocsátani. Felhívom az iskolák igazgatóinak figyelmét, hogy az ipar, vagy a kereskedelem átmeneti nehézségei miatt a tanulóifjúságot nem lehet elmarasztalni az egyes tanszerekben mutatkozó hiányokért.

A NEGYVENEGYEDIK

kedik. A »drága, kékszemű bolond«, — ahogy a lány nevezte kedvesét — testét lágyan ringatja a víz, s Marjutka még egyszer magához öleli azt a szép főt, melyet úgy szeretett...

Az elvi hűség tehát legyőzte a szerelmet. E bonyolult lelki folyamat frappáns, lenyűgöző ábrázolása Csuhraj rendező a legnagyobb közé avatja. Milyen szípkázó ötlet volt a hadnagyszerelmének jelenete! Egy perc alatt megértjük a lány szerelmét, csodálatát. Ez a jelenet többet magyarázott, mint egy kétszáz oldalas könyv.

S az emberábrázolás. Milyen igazi nő Marjutka! A sematizmus nagy veszélye itt is fennállott. De becsületes kitaratása elvei mellett és finom nőisége olyan ragyogó ötvözetet kapott, hogy igazabb emberi lelket nem tudunk elképzelni. A hadnagyalakját már egy pár szóval jellemeztük. Csak annyit szeretnénk hozzáfűzni: az ellenséget így ábrázolni csak igazi művészet képes.

A film rendkívüli értékét az alkotó gárda teljes összhangja is magyarázza. Uruszevszkij operatőri munkája nagy élmény, valóságos költészet. A sivatag orkánja, a tenger tajtékzó árja a legcsodálatosabb színekben, s mégis — érezzük — a valóságban tárul szemünk elé. De a legkisebb mozdulat, a tevék egyhangú poroszkálása, az emberi arcok — mind a legösszetettebb képet nyújtják. Ezen művészi fényképezésnek köszönhető,

hogy a hosszú, szinte hangtalan menetelések a sivatagban, végig drámai feszültséggel töltődtek el a nézőt.

Külön él Nyikolaj Krujkov zenéje. A drámai és lírai érzések, a természeti elemek nagy ismerője ez a zene, s muzsikája kitűnő aláfestése volt a filmnek.

Két nagy művészt is megismerünk a »Negyvenegyedik«-ben: Izolda Izvickaja Marjutka bonyolult szerepében nyújtott kitűnő, Igazi nő, bájos, odaadó, — de törhetetlen hűsége szerett hazája iránt minden érzésen keresztül ragyog. Tökéletesen átélte szerepét, igazi művész.

A hadnagyt Oleg Sztrizsenov alakította. A »Vihar Itália felett« és a »Mexikói« című filmekből már ismerjük ezt a szinpatikus, nagy adottságú színészt. Most új színekkel vált sokrétűbbé művésze, egy pillanatra sem túlozta el jellemének tulajdonságait.

Jevszjukov biztos szerepében Krujkov nyújtott vérhő, hiteles alakítást, de a többi epizódszereplők is méltó részvevői voltak a film nagy sikerének.

Szólunk kell a szinkronról is. Bicskey Tibor és Kohut Magda jó érzékkel tolmácsolta az ilyen szempontból is nehéz szerepeket, kár, hogy a halk részek néha érthetetlenek voltak.

A szovjet film ünnepe legjelentősebb alkotása minden várakozást felülmúló igazi élvezetet nyújtó film.

Moszkvai élményeiről, a VIT zongora versenyéről

beszért Szegeden Szendrei Imre VIT-díjas művész

Szerdán este a Pedagógiai Főiskola dísztermében, a KISZ-szervezet rendezésében Szendrei Imre főiskolai adjunktus, a kétszeres Liszt-, Chopin- és VIT-díjas zongoraművész, nagysikerű élménybeszámolót tartott a moszkvai VIT eseményeiről. Szavai során meglevenedett a Szovjetunióban eltöltött három hét minden jelentősebb mozzanata. Szendrei lelkes szavakkal esztelte a hosszú út állomásait tapasztalt forró baráti szeretettel teljes fogadtatást, amely a moszkvai érkezéskor érte el csúcspontját. Elragadtatással beszért Moszkva páratlan szépségeiről, a világörökségüket életéről, ragyogó tisztaságáról. Elmondotta, hogy a szovjet elvtársak minden lehetőséget megteremtettek ahhoz, hogy a verseny tartama alatt kellemes körülmények között készülhessenek a versenyzők.

A zsűriben számos világ-nagyság foglalt helyet Lev Oborin zongoraművész elnökletével. A zongoraversenyen Szendrei együtt negyvenegyet pályáztak az első három díj valamelyikéért. Ebben a hatalmas mezőnyben a világ minden tájáról jöttek össze a versenyzők, az anyag igényessége pedig minden eddigi nemzetközi versenyt felülmúlt. Ennek figyelembe-vételével nagy eredmény

Szendrei Imre harmadik díja. Külön megtiszteltetés érte azzal, hogy név szerint hívták meg a szovjet elvtársak az 1958 tavaszán rendezendő Csajkovszkij-versenyre. Magyarország egyébként rendkívül eredményesen került ki a művészeti versenyekből, mert össz-pontszámával a hatalmas Szovjetunió mögött a második lett. Megemlíthetjük még, hogy a moszkvai hanglemeggyártó vállalatnál Szendrei Imre volt az első magyar művész, aki a Szovjetunióban hanglemre zongorázott Bartók-művet.

Szendrei mindvégig lelkes figyelemmel kísérte színes beszámolóját hangverseny követte a művész moszkvai versenyanyagából. Egymásután szóltak meg a többszörös díjnyertes művészhez méltó tolmácsolásban Bach, Bartók, Chopin művei, majd — a főiskola dísztermét zsúfolásig megtöltő közönség szűnni nem akaró ütemes tapsaira — Liszt, Smetana virtuóz darabjai.

Az ezt jelentőségét emelte a szovjet hadsereg szegedi alakulata tisztjeinek, valamint a városi pártbizottság képviselőjének jelenléte, akik a beszámoló előtt és után barátságosan elbeszélgettek a főiskola ifjúságával és dolgozóival.